

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ QUỲNH

**GIÁO DỤC Ý THỨC BẢO VỆ CHỦ QUYỀN BIÊN, ĐẢO
TỔ QUỐC CHO THANH NIÊN THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU,
TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRẦN THỊ QUỲNH

GIÁO DỤC Ý THỨC BẢO VỆ CHỦ QUYỀN BIÊN, ĐẢO
TỔ QUỐC CHO THANH NIÊN THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU,
TỈNH QUẢNG NINH

Ngành: LL&PPDH BỘ MÔN LLCT

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. ĐỒNG VĂN QUÂN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu do chính bản thân tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS. Đồng Văn Quân, chưa được sử dụng hoặc công bố ở bất kỳ công trình nào khác. Những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực, đảm bảo tính khách quan. Các tài liệu tham khảo có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng. Trích dẫn tài liệu đảm bảo chính xác.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về công trình nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Tác giả luận văn

Trần Thị Quỳnh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, bên cạnh sự cố gắng và nỗ lực của bản thân, tôi còn nhận được sự động viên, giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi từ phía thầy cô giáo, nhà trường và gia đình.

Trước tiên cho phép tôi được gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc nhất tới cô giáo hướng dẫn - **TS. Đồng Văn Quân**, người đã nhiệt tình chỉ bảo, giúp đỡ tôi vượt qua được những khó khăn để hoàn thành luận văn của mình.

Đồng thời tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn tới Ban chủ nhiệm khoa Giáo dục Chính trị, các thầy cô giáo khoa Giáo dục Chính trị - Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu, thực hiện luận văn.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới Ban giám hiệu, các thầy cô giáo và các em học sinh trường THPT Hoàng Hoa Thám, THPT Lê Chân, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trên địa bàn thị xã Đông Triều đã tạo mọi điều kiện, đồng hành, giúp đỡ tôi để luận văn được hoàn thành.

Cuối cùng, tôi muốn gửi lời cảm ơn tới gia đình và bạn bè đã luôn cảm thông, động viên, chia sẻ và giúp đỡ tôi trong suốt khóa học cũng như trong quá trình thực hiện luận văn.

Thái Nguyên, ... tháng 4 năm 2018

Tác giả

Trần Thị Quỳnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	4
4. Giả thiết khoa học.....	4
5. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu của đề tài	5
6. Những đóng góp mới của đề tài	5
7. Kết cấu của đề tài.....	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VIỆC GIÁO DỤC Ý THỨC BẢO VỆ CHỦ QUYỀN BIỂN, ĐẢO TỔ QUỐC CHO THANH NIÊN	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu của đề tài.....	6
1.1.1. Tình hình nghiên cứu ngoài nước.....	6
1.1.2. Tình hình nghiên cứu trong nước	8
1.2. Một số khái niệm công cụ.....	10
1.2.1. Khái niệm chủ quyền biển, đảo	10
1.2.2. Khái niệm giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biển đảo.....	15
1.3. Sự cần thiết và nội dung, hình thức, phương pháp giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên	18
1.3.1. Sự cần thiết phải giáo dục ý thức về chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên.....	18
1.3.2. Nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên	22

Chương 2. THỰC TRẠNG VIỆC GIÁO DỤC Ý THỨC VỀ CHỦ QUYỀN BIỂN, ĐẢO TỔ QUỐC CHO THANH NIÊN THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU, TỈNH QUẢNG NINH VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA	31
2.1. Đặc điểm kinh tế xã hội và phong trào thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	31
2.1.1. Đặc điểm kinh tế xã hội thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	31
2.1.2. Đặc điểm phong trào thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	34
2.2. Thực trạng của việc giáo dục ý thức về chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	39
2.2.1. Những kết quả đạt được của việc giáo dục ý thức về chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh và nguyên nhân.....	44
2.2.2. Những hạn chế của việc giáo dục ý thức về chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh và nguyên nhân.....	48
2.3. Những vấn đề đặt ra trong việc giáo dục ý thức về chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh.....	53
Chương 3. CÁC GIẢI PHÁP GIÁO DỤC Ý THỨC VỀ CHỦ QUYỀN BIỂN, ĐẢO TỔ QUỐC CHO THANH NIÊN THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU, QUẢNG NINH.....	58
3.1. Những nguyên tắc cơ bản khi xác định biện pháp giáo dục ý thức về chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	58
3.1.1. Xác định đúng những kiến thức cơ bản cần giáo dục	58
3.1.2. Đảm bảo tính khoa học, chính xác và tính tư tưởng	64
3.1.3. Đảm bảo tính cụ thể, hình ảnh, giàu biểu tượng lịch sử.....	65
3.1.4. Phát huy tính tích cực của thanh niên.....	66

3.2. Một số giải pháp giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc cho thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	69
3.2.1. Giải pháp giáo dục thanh niên trong nhà trường.....	69
3.2.2. Tăng cường vai trò của tổ chức đoàn, hội	73
3.2.3. Tăng cường mối quan hệ giữa gia đình - nhà trường - xã hội để giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo cho thanh niên thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh hiện nay.....	76
3.2.4. Giải pháp giáo dục thanh niên đường phố.....	77
3.2.5. Các giải pháp thực tiễn.....	78
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	81
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	84
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BGH	:	Ban Giám hiệu
CNH, HĐH	:	Công nghiệp hoá, hiện đại hoá
GV	:	Giáo viên
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
HS	:	Học sinh
KT-XH	:	Kinh tế - Xã hội
LSDT	:	Lịch sử dân tộc
NQ	:	Nghị quyết
NXB	:	Nhà xuất bản
SGD	:	Sách Giáo dục
SGK	:	Sách giáo khoa
THPT	:	Trung học phổ thông
TNCS	:	Thanh niên cộng sản
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XHCN	:	Xã hội chủ nghĩa

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Việt Nam là đất nước có lịch sử lâu đời đã trải qua một chặng đường dài hàng ngàn năm dựng nước và giữ nước đầy chông gai; một đất nước mà điều kiện địa lý và hoàn cảnh lịch sử đã đặt ra quá nhiều thử thách gian nguy, phải thường xuyên đối phó với thiên tai và địch họa. Đối với dân tộc Việt Nam, thử thách lớn nhất và nguy hiểm nhất là phải liên tục chống lại những thế lực xâm lược quá lớn mạnh và hung bạo để bảo vệ tự do, độc lập. Việt Nam là một dân tộc có truyền thống và tư chất quân sự đặc biệt. Có dân tộc nào yêu quý hoà bình và khát vọng độc lập tự do như dân tộc Việt Nam? Chính điều đó đã thôi thúc nhân dân cả nước đứng lên chiến đấu giữ nước. Không để cho kẻ thù khuất phục, dân tộc Việt Nam luôn luôn vươn lên với ý chí kiên cường, với trí tuệ tài ba và năng lực sáng tạo phong phú vì tự do độc lập. Qua hàng chục thế kỷ, thường xuyên phải sống trong sự tủi hờn nước mất nhà tan, trong bão lửa của chiến tranh chống xâm lược, nhân dân Việt Nam càng hiểu rõ những giá trị truyền thống của mình. Truyền thống quân sự với bao bài học quý giá ấy là báu vật của tổ tiên được xây đắp bằng mồ hôi nước mắt, bằng máu xương của bao thế hệ. Lịch sử Việt Nam trải qua bao gian nan thử thách; người xưa có câu: “lửa thử vàng gian nan thử sức”; thực tế lịch sử đã chứng minh rằng: “Dân tộc Việt Nam là một dân tộc anh hùng” như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói.

Là một quốc gia nằm ở ven bờ trung tâm Biển Đông, Việt Nam có nhiều cơ hội thuận lợi để phát triển đồng thời cũng đứng trước những thách thức lớn trong công việc bảo vệ chủ quyền quốc gia trên biển, an ninh quốc phòng, giao thông thương mại, khai thác và bảo vệ tài nguyên, bảo đảm thi hành pháp luật và tài sản trên biển.

Ngày nay, với việc triển khai thực hiện chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới đã đem lại nhiều thành tựu to lớn, nổi bật là độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của đất nước; thế và lực của nước ta đã tăng lên

nhiều; đất nước hòa bình, ổn định đã tạo môi trường thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội; nước ta được xem là điểm đến an toàn của du khách và môi trường hấp dẫn của các nhà đầu tư quốc tế,... Để tiếp tục sự nghiệp đổi mới, thực hiện mục tiêu phấn đấu sớm đưa nước ta cơ bản trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại thì vấn đề chiến lược con người cần được quan tâm đặc biệt, nhất là thế hệ trẻ. Sự nghiệp đổi mới có thành công hay không, đất nước bước vào thế kỷ XXI có vị trí xứng đáng trong cộng đồng thế giới hay không, cách mạng Việt Nam có vững bước đi trên con đường XHCN hay không phần lớn tùy thuộc vào lực lượng thanh niên, vào việc bồi dưỡng, rèn luyện thế hệ thanh niên. Thế hệ trẻ Việt Nam hiện nay đa phần có năng lực và phẩm chất tốt, biết suy nghĩ đến tương lai của mình, ý thức được trách nhiệm công dân, nghĩa vụ của mình đối với Tổ quốc. Đại bộ phận giới trẻ luôn giữ vững và phát huy truyền thống yêu nước, hiếu học, đoàn kết, tin tưởng vào công cuộc đổi mới đất nước do Đảng lãnh đạo. Song, bên cạnh đó, vẫn còn có một bộ phận không nhỏ thanh thiếu niên có biểu hiện lệch lạc về tư tưởng, nhận thức. Đó là sự thờ ơ về chính trị, là thái độ bàng quan trước những sự kiện chính trị của đất nước; là lối sống buông thả, đi ngược lại với những chuẩn mực đạo đức; là lối sống thực dụng, sống gấp, sùng bái đồng tiền... Chính điều đó đặt ra yêu cầu khách quan là phải nhận thức một cách đầy đủ, đúng đắn những diễn biến phức tạp trong đời sống chính trị tư tưởng của lớp trẻ, cần có những định hướng đúng đắn trong nhận thức chính trị cho thế hệ trẻ. Do đó, việc giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ trở thành con người mới XHCN, có khả năng đảm đương những nhiệm vụ của cách mạng là việc làm có ý nghĩa quyết định; trong đó, phải đặc biệt coi trọng việc giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền lãnh thổ cho thế hệ trẻ.

Hiện nay, trước những tác động nhiều mặt của tình hình chính trị và đời sống kinh tế - xã hội trong và ngoài nước, vấn đề độc lập chủ quyền, tình hình Biển Đông có những diễn biến phức tạp, nhiệm vụ bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền của Tổ quốc đang phải đối mặt với nhiều thách thức đã đặt ra yêu cầu cấp